



PRZEGLĄD TATARSKI

KWARTALNIK SPOŁECZNO-KULTURALNY MUZULMAŃSKIEGO ZWIĄZKU RELIGIJNEGO W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ



W NUMERZE:

Pamięci Józefa Jusufa Konopackiego

Historia parafii muzułmańskiej w Uździe

Polscy Tatarzy w walce o niepodległą i wolną Polskę

Płk Józef Korycki ze Studzianki.

„Tatarskie” zagrody w Stobiecku Miejskim

Jeszcze o „Roczniku Tatarskim” i „Orientach Sokólskich”

Słowo o Cengizie

Drodzy Czytelnicy,

15 sierpnia mija kolejna rocznica zwycięstwa polskiej armii nad bolszewikami w 1920 roku. Manewr, obmyślany i zrealizowany przez Józefa Piłsudskiego, polegający na uderzeniu w południową flankę napierającej na Warszawę Armii Czerwonej rozstrzygnął losy wojny i przyczynił się do niepodległości Polski przez następne dwadzieścia lat. W tej wojnie uczestniczyli też polscy Tatarzy. Już w roku 1919 został sformowany Pułk Jazdy Tatarskiej, który walczył pod Kijowem w maju 1920 oraz uczestniczył w wspomnianej wyżej wojskowej operacji, nazwanej później przez przeciwników Marszałka Piłsudskiego „cudem nad Wisłą”. W tym czasie pułk tatarski bronił przeprawy przez Wisłę w Płocku. I obronił, pomimo ciężkich strat. W okresie międzywojennym na terenie Płocka istniał niewielki cmentarz wojskowy z grobami poległych tatarskich ułanów. Po wojnie został zniszczony przez komunistyczne władze. Sądzę, że obie nasze organizacje, zarówno Muzułmański Związek Religijny, jak i Związek Tatarów RP powinny zwrócić się do władz i rady miejskiej Płocka o symboliczne odtworzenie tego cmentarza, choćby w postaci pamiątkowej tablicy z nazwiskami poległych w obronie miasta i ojczyzny ułanów Pułku Jazdy Tatarskiej.

Mam nadzieję, że w następnym roku Święto Wojska Polskiego społeczeństwo tatarskie będzie mogło uczcić przy tej pamiątkowej tablicy. W Gdańsku miejscowy oddział Związku Tatarów RP ufundował tablicę pamiątkową w Gdyni przy ulicy Świętojańskiej 44, gdzie w latach 1936-1939 mieściła się redakcja „Rocznika Tatarskiego” i gdzie mieszkał Leon Najman Mirza Kryczyński, tatarski lider kulturalny i społeczny. Oddział Związku Tatarów RP współuczestniczył w odsłonięciu tablicy poświęconej Józefowi Piłsudskiemu, na murze więzienia przy ulicy Kurkowej w Gdańsku, gdzie Marszałek, wtedy brygadier, spędził kilka tygodni w areszcie w 1916 roku. Powstał też Pomnik Ułana Tatarskiego odsłonięty przez prezydenta Bronisława Komorowskiego. Teraz kolej na aktywność innych tatarskich ośrodków pod tym względem.

Warto również wspomnieć o coraz większej aktywności Muzeum Bitwy pod Grunwaldem w Stębarku w popularyzacji wiedzy o Tatarach uczestniczących w bitwie. W Supraślu z kolei odbyły się zawody tatarskiego łucznictwa konnego. Wiedza o nas, Tatarach, nie zaginie. Wspierajmy to jako społeczność. Jesteśmy silni siłą naszych przyjaciół. Dopóki będziemy znali naszą tradycję, nie zaginiemy w mrokach historii. Starajmy się.

Selim Chazbijewicz

W numerze:

| | |
|---|----|
| Wydarzenia i informacje | 1 |
| Historia parafii muzułmańskiej w Uździe | 9 |
| Polscy Tatarzy w walce o niepodległą i wolną Polskę | 10 |
| Płk Józef Korycki ze Studzianki. Zapomniany dowódca artylerii Armii „Pomorze” | 13 |
| „Tatarskie” zagrody w Stobiecku Miejskim | 17 |
| Jeszcze o „Roczniku Tatarskim” i „Orientach Sokólskich” | 19 |
| Prześladowania Tatarów na Białorusi w okresie władzy sowieckiej i obecnie | 20 |
| Le Château de Costaérès, czyli tajemnice inżyniera Abakanowicza | 22 |
| O krzywej brzozie | 23 |
| Konwersja Tatarza ze Stepu Budziackiego w Warszawie w roku 1720 | 24 |
| Słowo o Cengizie | 27 |
| Straszne lata | 28 |
| Wspomnienia (3) | 29 |

| | |
|--|-----------------|
| Przegląd Tatarski , kwartalnik społeczno-kulturalny poświęcony Tatarom w Polsce i na świecie | ISSN 2080-0541 |
| Wydawca: Najwyższe Kolegium Muzułmańskiego Związku Religijnego w RP ul. Piastowska 13 F, 15-207 Białystok, tel. +48 85 732 40 23, +48 605 612 137, mizr@mizr.pl, www.mizr.pl | |
| Współpraca: Związek Tatarów Rzeczypospolitej Polskiej | |
| Redaktor naczelny: Musa Czachorowski, tel. +48 604 136 386, ahma@wp.pl | |
| Przewodniczący Rady Redakcyjnej: Selim Chazbijewicz, teleboga@wp.pl | |
| Rada Redakcyjna: Aleksander Miśkiewicz, Barbara Pawlic-Miśkiewicz, Tomasz Miśkiewicz, Dagmara Sulkiewicz, Halina Szahidewicz | |
| Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych. Zastrzega też sobie prawo redagowania i skracania tekstów, zmiany tytułów oraz obróbki zdjęć. | |
| Redakcja nie zawsze zgadza się z poglądami Autorów tekstów. | |
| Skład i druk: Agencja Wydawnicza ARGi s.c., ul. Żegiestowska 11, 50-542 Wrocław, www.argi.pl | |
| Pismo dofinansowano ze środków Ministra Administracji i Cyfryzacji | nakład 500 egz. |



Swoje wiersze przeczytała Helena Alijewicz...

TATARSKA POEZJA W BIAŁOSTOCKIM MUZEUM (23.05.2012 r.)

Fot. Krzysztof Mucharski



...Jan Adamowicz odczytał wiersze syna, Michała Mucharema



Z uwagą słuchano także wierszy o Tatarach...



...i tatarskich piosenek w wykonaniu „Buńczuka”

Z LAJKONIKIEM W KRAKOWIE (3.06.2012 r.)



Lajkonik zachwycił się naszymi dziewczętami...



...które zyskały sobie sympatię Krakusów...



...i były prawdziwą ozdobą spotkania